

**ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ
УКРАЇНИ**

БОБРИЦЬКИЙ Андрій Леонідович

УДК 661.35.081

**МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ТА
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ (ПОЛІЦІЇ) НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ:
ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВИЙ ПІДХІД**

25.00.02 – механізми державного управління

АВТОРЕФЕРАТ

дисертація на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з державного управління

КИЇВ - 2019

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Інституті підготовки кадрів державної служби зайнятості України.

Науковий керівник – доктор наук з державного управління, професор
ВОРОНА Петро Васильович,
Інститут підготовки кадрів державної служби
зайнятості України,
перший проректор.

Офіційні опоненти: доктор наук з державного управління, професор
заслужений діяч науки і техніки України,
СЕМЕНЧЕНКО Андрій Іванович,
Національна академія державного управління при
Президентові України,
директор Інституту вищих керівних кадрів,
м. Київ;

кандидат наук з державного управління
ЧЕРЧАТИЙ Олександр Іванович,
Регіональний центр з надання безоплатної
вторинної правової допомоги у Полтавській
області, директор,
Полтавська аграрна академія,
доцент кафедри публічного управління та
адміністрування, м. Полтава

Захист відбудеться *26 грудня 2019 року об 11-й годині* на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.891.02 Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості за адресою: 03038, м. Київ, вул. Нововокзальна, 17, к. 201.

Із дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості (03038, м. Київ, вул. Нововокзальна, 17, к. 201).

Автореферат розісланий *21 листопада 2019 року*.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Я.В.Качан

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Розвиток України як соціальної, демократичної держави з високим рівнем дотримання прав і свобод громадян зумовлює необхідність забезпечення законності та правопорядку у всіх сферах життя суспільства. Це потребує вдосконалення механізмів державного управління з урахуванням нових реалій державотворення: модернізації організаційних структур і процедур, децентралізації влади, зміни процесного підходу на програмно-цільовий (результатний), оптимізації відносин органів публічної влади з правоохоронними органами тощо. Особливо гостро серед цих змін стоїть питання реформування правоохоронних органів України, зокрема Національної поліції. Метою такого реформування є остаточний перехід від каральних до соціально-сервісних функцій правоохоронних органів та встановлення таких правових норм, які здатні найефективніше забезпечити права, свободи і законні інтереси особи, протидію злочинності та корупції, громадську безпеку, виконання інших завдань, покладених на правоохоронні органи (поліцію). Досягнення такої мети потребує ефективних спільних дій органів публічної влади з правоохоронними органами (поліцією).

Здійснення досліджень, зорієнтованих на розроблення відповідного сучасним викликам наукового підґрунтя для вдосконалення механізмів взаємодії органів публічної влади з правоохоронними органами (поліцією), набуло актуальності та стратегічної значущості в контексті реалізації Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» (1997), «Про співробітництво територіальних громад» (2014), «Про Національну поліцію» (2015), а також «Стратегії реформування державного управління України на 2016–2020 роки» (2016), Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади (2014), Указу Президента України «Про заходи щодо посилення боротьби зі злочинністю в Україні» (2015) та ін. Поглиблене вивчення окресленої проблематики є нагальним і з огляду на брак комплексного наукового й практико-орієнтованого дослідження механізмів взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні.

Теоретико-методологічною основою дослідження механізмів публічного та, зокрема, державного управління є наукові напрацювання провідних учених, таких як В. Авер'янов, К. Ващенко, Р. Войтович, П. Ворона, В. Гошовська, Н. Діденко, К. Дубич, Г. Дмитренко, М. Лахижа, О. Линдюк, Л. Лутай, А. Рачинський, В. Рижих, А. Семенченко та інших. У межах дослідження питань взаємодії правоохоронних органів з іншими суб'єктами, а саме представницькими органами місцевої влади, вагомими є праці таких науковців, як О. Бандурка, Ю. Безпалова, Й. Горинецький, О. Джужа, А. Долгова, А. Закалюк, Р. Калюжний, П. Михайленко, П. Онопенко, О. Черчатий, Р. Шай, В. Шакур та інших.

Водночас, у галузі науки державного управління проблема взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів представлена переважно дослідженнями окремих напрямів державної політики щодо налагодження співпраці органів публічної влади з інституціями, що забезпечують охорону правопорядку й безпеку громадян, і стосуються питань механізмів формування й реалізації державної політики у сфері правозахисту (О. Самофалова), взаємовідносин органів влади та

громадськості у протидії торгівлі людьми (Г. Жуковська), організації партнерства у соціальній безпеці (Г. Савранська), здійснення правоохоронної діяльності органами державної влади (Р. Ботвінов), взаємодії органів місцевого самоврядування з органами державної влади у сфері запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій (В. Михайлова) тощо.

Ґрунтовний аналіз джерельної бази дає підстави стверджувати, що натепер у науковому обігу немає цілісного наукового дослідження, у якому в контексті нових реалій державотворення в Україні було б комплексно розкрито програмно-цільовий підхід у забезпеченні механізмів взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів, зокрема поліції, на місцевому рівні. У контексті викладеного й обґрунтовується вибір автором теми дисертації, виокремлення її в окремий напрям наукового дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана на кафедрі публічного управління та адміністрування Інституту підготовки кадрів Державної служби зайнятості України (м. Київ) у межах комплексних науково-дослідних робіт (НДР) закладу «Модернізація та підвищення ефективності публічного управління у сфері зайнятості в контексті євроінтеграції» (державний реєстраційний номер ДЄ 0118V003561), «Управління інноваційно-інвестиційним розвитком регіону в умовах децентралізації та регіональної демократії» (державний реєстраційний номер ДЄ 0113V005266), «Дослідження проблематики розвитку прямих форм демократії в Україні в умовах децентралізації» (державний реєстраційний номер ДЄ 0118V003561). Роль автора у виконанні зазначених НДР полягала у дослідженні теоретико-методологічних засад взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні; визначенні напрямів формування правоохоронної політики на регіональному і районному рівнях, розробленні на цій основі моделі результативної взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні та пропозицій щодо її запровадження.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є науково-теоретичне обґрунтування механізмів взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні на основі програмно-цільового підходу та розроблення рекомендацій щодо їх практичного впровадження в Україні в умовах децентралізації влади.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення відповідних *завдань*:

- здійснити аналіз сучасного стану наукової розробленості проблеми взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів, уточнити сутнісні характеристики базових понять дослідження;
- обґрунтувати систему правоохоронної діяльності органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні, визначити теоретичні засади її формування;
- проаналізувати зарубіжний досвід здійснення правоохоронної діяльності органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні та визначити пріоритетні напрями його імплементації у вітчизняній практиці;
- схарактеризувати особливості взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на регіональному й районному рівнях;

- теоретично обґрунтувати модель взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на основі програмно-цільового підходу та надати рекомендації щодо її запровадження на практиці;

- визначити критерії результативної взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні на основі програмно-цільового підходу;

- надати пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення механізмів взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні.

Об'єкт дослідження – публічне управління правоохоронною діяльністю на місцевому рівні.

Предмет дослідження – механізми взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на засадах програмно-цільового підходу.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети і розв'язання визначених завдань у процесі дисертаційного дослідження використовувалися загальнонаукові та спеціальні наукові методи, зокрема: діалектичний, логіко-системного аналізу та синтезу – для здійснення аналізу сучасного стану наукової розробленості проблеми взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції); термінологічний, опису та узагальнення – із метою уточнення сутнісних характеристик базових понять дослідження; теоретичного узагальнення та систематизації – для обґрунтування системи правоохоронної діяльності органів публічної влади на місцевому рівні, визначення теоретичних засад її формування; порівняльного аналізу та екстраполяції – для дослідження зарубіжного досвіду та визначення пріоритетних напрямів його імплементації у вітчизняній практиці взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні; системного аналізу, узагальнення, аналізу ситуацій – із метою визначення критеріїв результативної взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на засадах програмно-цільового підходу; абстрагування, моделювання, прогнозування – для теоретичного обґрунтування моделі взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на основі програмно-цільового підходу та надання рекомендацій щодо її запровадження на практиці; аналітико-правовий – для надання пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення механізмів взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні.

Дисертаційне дослідження проводилося на принципах наукової об'єктивності та системності вивчення предмета, а також ґрунтувалося на тісному взаємозв'язку теоретичних розробок та практичної доцільності.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в науково-теоретичному обґрунтуванні механізмів взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні на основі програмно-цільового підходу та розробленні практичних рекомендацій щодо їх практичного впровадження в Україні в умовах децентралізації влади. Зокрема, у дисертації:

уперше

- обґрунтовано систему взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні, визначено теоретичні засади її

формування через мету (забезпечення правопорядку як сучасної системи суспільних відносин, у яких дії суб'єктів є правомірними); базові принципи (верховенство права; децентралізація; відкритість та прозорість; взаємодія з населенням на засадах партнерства; належне врядування); ключові пріоритети (удосконалення процесу формування та реалізації державної політики у сфері правопорядку на місцевому рівні; створення цілісної системи взаємодії суб'єктів правоохоронної діяльності шляхом спільного планування (програмування), моніторингу та оцінювання результатів співпраці у визначеній сфері; підвищення ефективності використання фінансових ресурсів); провідний підхід (програмно-цільового) до їх реалізації; модель взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (територіальних органів поліції) й забезпечення результату (досягнення ефективної взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) щодо забезпечення правопорядку, охорони та захисту прав і свобод людини, протидії злочинності як сучасної системи суспільних відносин);

– розроблено модель взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (територіальних органів поліції) на основі програмно-цільового підходу, основу якої становить тристороння співпраця суб'єктів правоохоронної діяльності (органи державної влади, органи місцевого самоврядування, правоохоронні органи (поліція)), кожен із учасників якої має одну чи кілька профільних функцій, однак залучений до всіх етапів визначення взаємопов'язаних цілей (забезпечення на місцевому рівні ефективної реалізації державної політики у сфері правопорядку шляхом налагодження дієвої співпраці органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) у зазначеній сфері) та розробки програми правоохоронної (правозастосовної та правозахисної) діяльності; обґрунтовано механізми взаємодії (організаційний, представницький, ресурсний, інформаційний, інституційний);

удосконалено:

– визначення поняття «взаємодія органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні» (система взаємообумовлених дій місцевих владних інституцій політично організованого суспільства (місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування) та територіальних органів поліції з метою профілактики правопорушень, забезпечення публічної безпеки і порядку, протидії злочинності, охорони прав та свобод людини, а також інтересів суспільства й держави);

– науково-методичні підходи до нормативно-правового забезпечення механізмів взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні, які, на відміну від усталеного підходу до нормативної декларації важливості взаємодії суб'єктів правоохоронної діяльності, включають сукупність правових норм та інструментів комплексного управлінського впливу на них із метою поліпшення правового захисту державних, громадських інституцій і пересічних громадян;

– сукупність критеріїв результативної взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні, а саме дотримання у їх діяльності: 1) єдності системи принципів, відповідно до яких людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість

діяльності означених органів; 2) спільності цілей, алгоритмічності схем їх реалізації; 3) взаємодоповнюваності важелів і засобів управлінського впливу у розв'язанні нагальних проблем правопорядку на місцевому рівні; 4) узгодженості ресурсного забезпечення реалізації цілей та програмних завдань із встановлення правопорядку на місцевому рівні;

набули подальшого розвитку:

– механізми державного управління в аспекті демократичності й ефективності прийняття управлінських рішень щодо забезпечення правопорядку на місцевому рівні;

– форми суб'єкт-суб'єктних відносин між місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та правоохоронними органами (територіальними органами поліції) як відносини демократичного типу, що встановлюються між учасниками з різним державним і суспільним статусом із метою охорони й захисту прав, свобод та інтересів суб'єктів права.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні теоретичні положення, висновки та рекомендації дисертаційного дослідження позитивно впливатимуть на подальший розвиток теорії та практики державного управління для вирішення завдань і досягнення поставлених цілей із забезпечення правопорядку на місцевому рівні, слугуватимуть теоретичною основою для формування ефективних механізмів взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) у різних регіонах України з урахуванням специфіки їх цілей і програми забезпечення правопорядку, а також при розробленні освітніх програм підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб органів виконавчої влади і місцевого самоврядування.

Результати дисертаційного дослідження впроваджено в діяльності:

– Комітету з питань запобігання і протидії корупції Верховної Ради України в частині запропонованого здобувачем практико-орієнтованого підходу щодо вдосконалення антикорупційного законодавства, а саме поліпшення механізмів державного управління на місцевому рівні (довідка від 20.05.2019 року № 04-19/11-982);

– Міністерства внутрішніх справ України при підготовці методичних рекомендацій з організації взаємодії територіальних органів Національної гвардії України та центральних органів виконавчої влади (довідка від 14.05.2019 року № 6624/10-2019);

– Полтавської районної державної адміністрації Полтавської області у ході реалізації завдань стратегічних і програмних документів із питань виконання Районної комплексної програми профілактики злочинності на 2016–2020 роки (довідка від 22.04.2019 року № 1189/01-27);

– Гребінківської районної ради Полтавської області під час засідань сесій районної ради (упродовж 2017 року автор дисертації обіймав посаду заступника начальника поліції Гребінківського відділу поліції), де розглядалися актуальні проблеми взаємодії правоохоронних органів з органами місцевого самоврядування (довідка від 02 травня 2019 року № 02-26/71);

– Краснопільської селищної ради Краснопільського району Сумської області в ході реалізації завдань, визначених «Комплексною програмою профілактики правопорушень та боротьби із злочинністю на території Краснопільської селищної ради на 2016–2020 роки» (довідка від 08.05.2019 року № 02-32/786);

– Національної академії внутрішніх справ у освітньому процесі при підготовці та проведенні лекцій, семінарських і практичних занять із курсантами, студентами та слухачами під час вивчення навчальних дисциплін «Публічне адміністрування», «Контрольна діяльність публічної адміністрації», «Державне управління» (акт впровадження від 16.05.2019 року);

– Національної академії внутрішніх справ у науково-дослідній роботі, зокрема в діяльності профільних кафедр, наукових лабораторій, під час підготовки науково-методичних рекомендацій, аналітичних оглядів, пропозицій щодо внесення змін до законів України та нормативно-правових актів (акт впровадження від 17.05.2019 року).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійним науковим дослідженням, що містить ідеї, результати, висновки, розробки, отримані автором особисто. Внесок дисертанта у наукових працях, опублікованих у співавторстві, наведено окремо у списку публікацій.

Апробація результатів дисертації. Основні наукові ідеї, положення, висновки дисертаційного дослідження були оприлюднені на 7-ми науково-практичних конференціях різного рівня, засіданні у форматі «круглого столу», зокрема:

– *4-х міжнародних* – «Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку» (м. Маріуполь, 4–5 жовтня 2018 року), «Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення» (м. Дніпро, 20 жовтня 2018 року), «Science Without Borders – 2019» (t. Sheffield, Great Britain, Mart 30 – April 7, 2019 year); «Efektivni nastroje moderich ved – 2019» (t. Praha, Czech Republic, April 22–30, 2019 year);

– *2-х всеукраїнських* – «Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід» (м. Одеса, 26 жовтня 2018 року); «Форум прямої демократії» (м. Київ, 4 грудня 2018 року);

– *1-му засіданні у форматі «круглого столу»* «Трудова міграція в епоху глобалізації: виклики для України» (м. Київ, 12 грудня 2018 року).

Публікації. Основні положення й результати дисертаційної роботи опубліковано в 14 наукових працях, із них 6 одноосібних статей у наукових фахових виданнях із державного управління України; 1 стаття (одноосібна) у періодичному зарубіжному виданні; 7 (із яких 6 – одноосібні) – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій.

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційна робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (335 найменувань, із них 28 іноземними мовами) та 9 додатків. Повний обсяг роботи становить 281 сторінка, із них 182 сторінки – основного тексту. Робота містить 19 рисунків, 9 таблиць.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність досліджуваної проблеми, продемонстровано зв'язок дисертаційного дослідження з науковими програмами, планами і темами, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, розкрито наукову новизну одержаних результатів та їх практичне значення, подано інформацію щодо впровадження й апробації результатів дисертаційного дослідження, вказано загальні відомості про публікації за темою дослідження, визначено структуру та обсяг дисертації.

У **першому розділі** – *«Теоретико-методологічні засади взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів»* – здійснено аналіз поняттєво-термінологічного апарату дослідження та сучасного стану наукової розробленості проблеми взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів; визначено й обґрунтовано історико-правові та управлінські засади формування системи правоохоронної діяльності органів публічної влади на місцевому рівні; проаналізовано зарубіжний досвід та визначено пріоритетні напрями його імплементації у вітчизняній практиці взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні.

Обґрунтовано, що до першочергових питань державного управління у будь-якій країні, зокрема Україні, входять охорона встановленого законом правопорядку та протидія злочинності. Ці завдання покладаються на спеціально створені державою органи – поліцію, і на представницькі органи місцевої влади. Для успішного вирішення завдань у сфері протидії злочинності необхідною є не лише швидка та злагоджена дія усіх поліцейських органів та підрозділів, а й ефективна їх взаємодія з представницькими органами місцевої влади.

Аналіз сутнісного змісту базових понять дослідження («взаємодія», «механізми взаємодії», «органи публічної влади», «правоохоронні органи», «взаємодія органів публічної влади та правоохоронних органів», «програмно-цільовий підхід у взаємодії органів публічної влади і правоохоронних органів») та похідних («взаємодія в публічному управлінні», «правоохоронна діяльність», «правопорядок», «механізми взаємодії у забезпеченні правопорядку») дав змогу розкрити їх взаємообумовленість у контексті дослідження проблеми запровадження програмно-цільового підходу у механізмах взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції).

Надано визначення поняття *«взаємодія органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні»* як системи взаємообумовлених дій місцевих владних інституцій політично організованого суспільства (місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування) та територіальних органів поліції з метою профілактики правопорушень, забезпечення публічної безпеки і порядку, протидії злочинності, охорони прав та свобод людини, а також інтересів суспільства й держави. Уточнено визначення поняття «правопорядок» як **базованої на принципі верховенства права системи суспільних відносин, яка характеризується упорядкованістю, урегульованістю і виявляється у правомірній поведінці суб'єктів права й забезпечується державою**, а також поняття *«механізми взаємодії у забезпеченні правопорядку»* як сукупності підходів, принципів, форм та методів організації комплексу взаємообумовлених дій

спеціально уповноважених державних органів, на які законодавством покладено здійснення правоохоронної діяльності задля забезпечення **упорядкованості, урегульованості системи суспільних відносин.**

Визначено й обґрунтовано історико-правові та управлінські засади формування системи правоохоронної діяльності органів публічної влади на місцевому рівні. З'ясовано, що до проголошення державного суверенітету України характерною ознакою системи управління було підпорядкування правоохоронних органів (міліції) правлячій комуністичній партії через органи місцевого самоврядування й центральні органи виконавчої влади, що створювало жорсткий механізм державного контролю в усіх сферах суспільного життя. Це певною мірою визначило підґрунтя для створення нової моделі взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів, яка формувалася в новітній період становлення й утвердження незалежності України.

Проаналізовано зарубіжний досвід діяльності правоохоронних органів держави на місцевому рівні та визначено пріоритетні напрями імплементації продуктивного зарубіжного досвіду у вітчизняній практиці взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні, а саме: 1) модернізація системи прийняття управлінських рішень у сфері правопорядку, де «державна машина» наближається до громадян, а не навпаки; 2) утвердження принципу соціального партнерства з метою гармонізації взаємодії у форматі «держава – суспільство – особистість» із метою переорієнтувати позиції держави (служіння суспільству), суспільства (відповідальності перед державою), особи (зміна споживацько-очікувальної ролі на роль рівноправного партнера держави); 3) посилення координаційних функцій регіональної політики у сфері забезпечення правопорядку на основі упровадження нових підходів до вертикальної та горизонтальної координації (на користь останньої) з урахуванням принципу децентралізації у прийнятті управлінських рішень.

У другому розділі – *«Програмно-цільовий підхід до взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні»* – схарактеризовано регіональний аспект взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) у правоохоронній діяльності; визначено напрями формування правоохоронної політики на районному рівні; обґрунтовано правоохоронну діяльність об'єднаної територіальної громади.

Аналіз теорії та практики застосування програмно-цільового підходу у взаємодії органів публічної влади й правоохоронних органів (поліції) на регіональному рівні засвідчив наявність пріоритетів і викликів, які мають об'єднавчий потенціал у їх діяльності, а також спрямованість на: 1) подолання складної криміногенної ситуації, високого рівня корупції та організованої злочинності, нових типів загроз і злочинів унаслідок збройної агресії з боку Російської Федерації; 2) єдину оптимальну систему швидкого реагування на повідомлення про події, що загрожують особистій чи публічній безпеці; 3) створення дієвої системи реагування на надзвичайні ситуації внаслідок обмежених спроможностей сил цивільного захисту, їх значної віддаленості від місць виникнення таких ситуацій; 4) усунення недоліків місцевої інфраструктури безпеки, використання можливостей відеоспостереження, удосконалення системи

оповіщення населення про виникнення надзвичайних ситуацій; 5) внесення змін до законодавства у сфері діяльності Національної поліції та органів публічної влади щодо поліпшення системи забезпечення публічного порядку і безпеки під час проведення масових заходів, де було б визначено роль, місце, повноваження правоохоронних органів (поліції), інститутів виконавчої влади й місцевого самоврядування регіонального рівня.

Виявлено, що комплексні програми профілактики правопорушень на 2016–2020 роки (Полтавська, Сумська, Рівненська області), ухвалені обласними державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, реалізують програмно-цільовий підхід до організації й забезпечення охорони правопорядку. Водночас з'ясовано, що неузгодженість дій усіх суб'єктів правоохоронної діяльності (територіальних органів поліції, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування) є гальмівним чинником у профілактиці правопорушень, забезпеченні публічної безпеки і порядку, протидії злочинності, захисту прав та свобод людини, відновлення порушеного права, виявлення й розслідування злочинів. Уточнено поняття «правоохоронна політика на районному рівні», сутність якого тлумачимо як окремий вид діяльності правоохоронних органів (районних відділів поліції), районних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, що спрямований на профілактику правопорушень, забезпечення публічної безпеки і порядку, протидії злочинності, захисту прав та свобод людини, відновлення порушеного права, виявлення й розслідування злочинів.

Узагальнення правоохоронної діяльності Ямницької сільської ради Івано-Франківської області, Білокриницької сільської ради Рівненського району Рівненської області, Буцької селищної ради Маньківського району Черкаської області, Мойсівської сільської ради Драбівського району Черкаської області, Бронської сільської ради Березнівського району Рівненської області, Круподеринської сільської ради Оржицького району Полтавської області дало змогу визначити пріоритетні напрями у формуванні правоохоронної політики на районному рівні, а саме: 1) правоохоронні органи (поліція), органи районної виконавчої влади та місцевого самоврядування у процесі розв'язання нагальних завдань правоохоронної діяльності спрямовують свої зусилля на вирішення загальнодержавних проблем протидії злочинності, і, водночас, всебічно враховують місцеві особливості, притаманні конкретному регіону; 2) комплексні цільові програми з профілактики злочинності й правопорушень на 2016–2020 роки в різних регіонах України, що ухвалюються на районному рівні, передбачають застосування відповідного адміністративно-правового механізму на місцевому рівні як чинника впливу на загальнодержавний стан правопорядку.

Здійснено аналіз результатів упровадження з травня 2019 року проєкту «Поліцейський офіцер громади» на прикладі розвитку правоохоронної діяльності об'єднаної територіальної громади (ОТГ) в Закарпатській, Черкаській, Дніпропетровській, Вінницькій, Рівненській, Чернівецькій областях України. Визначено доцільність реалізації пріоритетних заходів із нормативно-правового регулювання цього напрямку забезпечення правопорядку на рівні ОТГ, зокрема щодо: 1) розроблення й ухвалення Закону України «Про муніципальну поліцію», положення якого мають бути узгоджені із чинними законодавчими актами у сфері

поліцейської діяльності та публічного управління; 2) внесення змін до Закону України «Про Національну поліцію», які б визначали місце муніципальної поліції у системі її органів, а також унормували розподіл повноважень між Національною та муніципальною поліцією; 3) з урахуванням досвіду європейських країн у питаннях створення муніципальної поліції внесення зміни до ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні», що визначить серед повноважень органів місцевого самоврядування можливість створення муніципальної поліції як права, а не обов'язку ОТГ тощо.

Сформульовано тезу про те, що взаємодія органів публічної влади й правоохоронних органів (поліції) має базуватися на суб'єкт-суб'єктних відносинах, що передбачає самодостатність і рівнозначність кожного із суб'єктів правоохоронної діяльності, і, водночас, здійснення узгоджених дій на підставі визначених законодавством їх повноважень щодо реалізації спільної мети із забезпечення правопорядку. Запропоновано на законодавчому рівні надання органам місцевого самоврядування більших повноважень у здійсненні правоохоронної діяльності.

У третьому розділі – *«Перспективні підходи, методи і засоби організації взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні»* – розроблено й обґрунтовано модель взаємодії місцевих органів публічної влади і правоохоронних органів (поліції) на засадах програмно-цільового підходу; надано рекомендації щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення механізмів взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні; сформульовано пропозиції стосовно запровадження моделі результативної взаємодії органів публічної влади і правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні.

Розроблено систему взаємодії органів публічної влади і правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні та обґрунтовано теоретичні засади її формування через мету, базові принципи, ключові пріоритети, програмно-цільовий підхід до їх реалізації, модель взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) й забезпечення результату – досягнення результативної взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні щодо забезпечення правопорядку на засадах програмно-цільового підходу як сучасної системи суспільних відносин (рис. 1).

Центральним складником розробленої системи визначено модель взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на основі програмно-цільового підходу, осердям якої визначено тристоронню співпрацю суб'єктів правоохоронної діяльності (органів державної влади, органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів).

Обґрунтовано, що провідною формою взаємодії місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та правоохоронних структур (територіальних органів поліції) є суб'єкт-суб'єктні відносини. Ураховано, що кожен із визначених суб'єктів забезпечення правопорядку на місцевому рівні має одну чи декілька профільних функцій, однак залучений до всіх етапів визначення взаємопов'язаних цілей та розроблення програми правоохоронної (правозастосовної та правозахисної) діяльності.

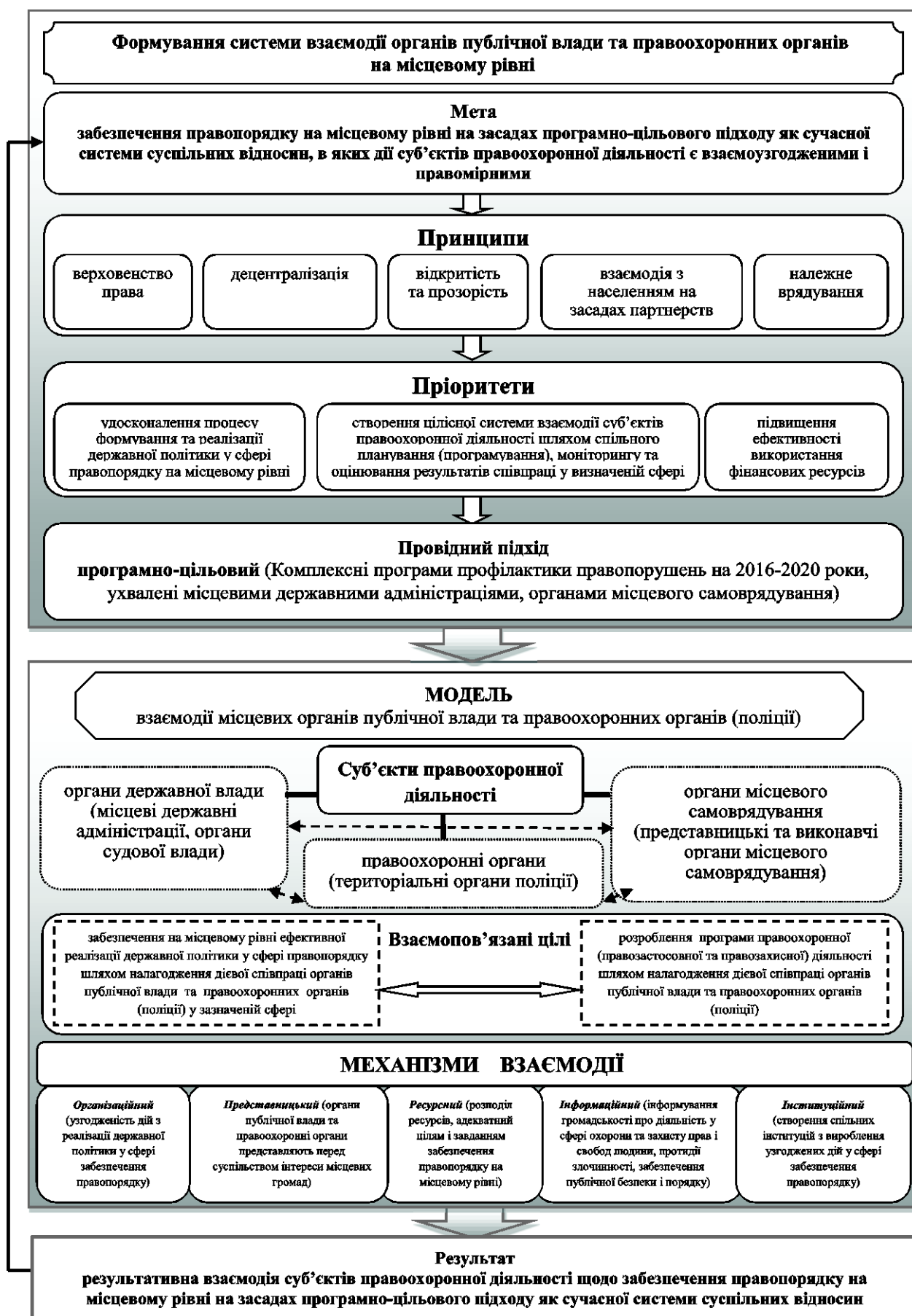

Рис. 1. Система взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні

Визначено та схарактеризовано механізми взаємодії місцевих органів публічної влади і правоохоронних органів (поліції) в умовах упровадження програмно-цільового підходу, а саме: 1) організаційний (узгодженість дій із реалізації державної політики у сфері забезпечення правопорядку); 2) представницький (органи публічної влади та правоохоронні органи (поліція) представляють перед суспільством інтереси місцевих громад); 3) ресурсний (розподіл ресурсів, адекватний цілям і завданням забезпечення правопорядку на місцевому рівні); 4) інформаційний (інформування громадськості про діяльність у сфері охорони та захисту прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки та порядку); 5) інституційний (створення спільних інституцій із вироблення узгоджених дій у сфері забезпечення правопорядку).

Для визначення критеріїв як підстав для оцінки результативності взаємодії суб'єктів правоохоронної діяльності на місцевому рівні було здійснено добірку ознак, а саме: 1) єдність системи принципів, відповідно до яких людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями й визначають зміст і спрямованість діяльності означених органів; 2) спільність цілей, алгоритмічність схем їх реалізації; 3) взаємодоповнюваність важелів і засобів управлінського впливу у розв'язанні нагальних проблем правопорядку на місцевому рівні; 4) узгодженість ресурсного забезпечення реалізації цілей та програмних завдань із дотримання правопорядку на місцевому рівні. На їх основі визначено формулу для кількісного обрахування Індексу результативності взаємодії ($I_{вз}$) місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції). Це уможливило визначення рівня цієї взаємодії – низький, середній, високий. Емпіричним шляхом, а саме на підставі аналізу статистичних даних, визначено доцільність формування середнього/або високого рівня взаємодії суб'єктів забезпечення правопорядку на місцевому рівні.

Надано пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення та запровадження моделі результативної взаємодії органів публічної влади й правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні, зокрема щодо: усунення наявних протиріч, неузгодженості і прогалин у чинних законах та інших нормативно-правових актах із питань взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів на місцевому рівні, а саме в Законах України «Про місцеве самоврядування в Україні» (1997), «Про місцеві державні адміністрації» (1999); внесення уточнень до Закону України «Про Національну поліцію» (2015); удосконалення механізмів залучення інститутів громадянського суспільства до процесів прийняття управлінських рішень, здійснення контролю за роботою органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) у сфері забезпечення правопорядку на місцевому рівні.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі здійснено розв'язання актуального наукового завдання, яке полягає в науково-теоретичному обґрунтуванні та розробленні рекомендацій щодо практичного впровадження в Україні механізмів взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні на основі програмно-

цільового підходу в умовах децентралізації влади. Отримані наукові результати дають підстави сформулювати такі висновки і рекомендації:

1. На основі аналізу сучасного стану наукової розробленості проблеми взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) встановлено доцільність застосування у межах дослідження програмно-цільового підходу, сутність якого полягає в чіткому визначенні цілей, розробленні програми для оптимального їх досягнення. Обґрунтовано, що взаємопов'язаними цілями, які є об'єднаними у взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні, є забезпечення ефективної реалізації державної політики у сфері правопорядку шляхом налагодження їх дієвої співпраці у зазначеній сфері. З огляду на те, що вихідною категорією у програмно-цільовому підході є програма, дослідження здійснювалося з урахуванням особливостей реалізації Комплексних програм профілактики правопорушень на 2016–2020 роки, ухвалених місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.

Узагальнення напрацювань дослідників із теоретичних та практичних питань державно-управлінської діяльності дало змогу окреслити сутнісні характеристики базових («механізми взаємодії»; «органи публічної влади»; «правоохоронні органи»; «програмно-цільовий підхід»; «правопорядок») та похідних («взаємодія у публічному управлінні»; «суб'єкт-суб'єктні відносини у публічному управлінні»; «механізми публічного управління системою правопорядку») понять дослідження, а також удосконалити визначення поняття «взаємодія органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції)» як системи взаємообумовлених дій місцевих владних інституцій політично організованого суспільства (місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування) та територіальних органів поліції з метою профілактики правопорушень, забезпечення публічної безпеки і порядку, протидії злочинності, охорони прав та свобод людини, а також інтересів суспільства й держави.

2. У процесі обґрунтування системи правоохоронної діяльності органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні було окреслено теоретичні основи її формування через визначення *мети*, що полягає у забезпеченні правопорядку як сучасної системи суспільних відносин, де дії суб'єктів є правомірними; *базових принципів* – верховенство права; децентралізація; відкритість та прозорість; взаємодія з населенням на засадах партнерства; належне врядування; *ключових пріоритетів*: 1) удосконалення процесу формування та реалізації державної політики у сфері правопорядку на місцевому рівні; 2) створення цілісної системи взаємодії суб'єктів правоохоронної діяльності шляхом спільного планування (програмування), моніторингу та оцінювання результатів співпраці у визначеній сфері; 3) підвищення ефективності використання фінансових ресурсів; *програмно-цільового підходу*; включення *моделі* взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (територіальних органів поліції); визначення *результату* – забезпечення правопорядку, охорони й захисту прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку.

3. Аналіз зарубіжного досвіду здійснення правоохоронної діяльності органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні уможливив

виокремлення особливостей їх взаємодії: 1) поліція структурно формується органами місцевої влади й прямо їм підпорядкована (Сполучені Штати Америки); 2) при наявності загального державного поліцейського органу, органами місцевої влади створюються самостійні місцеві поліцейські структури, що контролюються громадськістю, а керівництво ними здійснює відповідний орган місцевої влади (Держава Ізраїль); 3) правоохоронні органи (поліція) мають загальнодержавні (федеральні) поліцейські структури та регіональні – територіальну поліцію, керівництво якими здійснюється децентралізовано, «горизонтально», тобто відповідно до ієрархічного рівня (Німеччина); 4) завданнями Поліції є ініціювання й організація заходів, що мають на меті запобігання вчиненню злочинів і проступків, а також криміногенним явищам, та співпраця в цій галузі з органами державної влади і місцевого самоврядування, а також громадськими організаціями (Республіка Польща).

У визначенні пріоритетних напрямів імплементації продуктивного зарубіжного досвіду у вітчизняній практиці взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні було враховано запити держави й громадянського суспільства щодо високого рівня забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а саме: 1) модернізація системи прийняття управлінських рішень у сфері правопорядку, де «державна машина» наближається до громадян, а не навпаки; 2) утвердження принципу соціального партнерства з метою гармонізації взаємодії у форматі «державна – суспільство – особистість» із тим, щоб переорієнтувати позиції держави (служіння суспільству), суспільства (відповідальності перед державою), особи (зміна споживацько-очікувальної ролі на роль рівноправного партнера держави); 3) посилення координаційних функцій регіональної політики у сфері забезпечення правопорядку на основі упровадження нових підходів до вертикальної та горизонтальної координації (на користь останньої) з урахуванням принципу децентралізації у прийнятті управлінських рішень.

4. На основі порівняльного аналізу регіональних комплексних програм щодо забезпечення правопорядку на 2016–2020 роки, ухвалених обласними й районними радами в географічно різних регіонах України (центральний – Полтавська область, північний – Сумська область, західний – Рівненська область), схарактеризовано особливості застосування програмно-цільового підходу у визначеній сфері, а саме: 1) об'єднання зусиль щодо вирішення загальнодержавних проблем протидії злочинності; 2) усебічне врахування місцевих особливостей при виявленні загроз чинному правопорядку, притаманних конкретному регіону; 3) застосування відповідного адміністративно-правового механізму на місцевому рівні як чинника впливу на загальнодержавний стан правопорядку. Водночас, виявлено проблеми у взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на регіональному й районному рівнях, які виявляються в недостатніх діях щодо: 1) процедур узгодження цілей, завдань і повноважень усіх суб'єктів правоохоронної діяльності з питань попередження, припинення порушень та відновлення правопорядку; 2) урахування особливостей ресурсного забезпечення реалізації цілей і програмних завдань із забезпечення правопорядку на місцевому рівні (наприклад, інформаційних ресурсів – дотримання принципу прозорості й відкритості, водночас

недопущення будь-яких порушень прав і свобод людини, пов'язаних з обробкою інформації).

5. Теоретично обґрунтовано й розроблено модель взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (територіальних органів поліції) на основі програмно-цільового підходу, осердям якої визначено тристоронню співпрацю суб'єктів правоохоронної діяльності (органів державної влади, органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів). Встановлено, що провідною формою взаємодії місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та правоохоронних структур (територіальних органів поліції) є суб'єкт-суб'єктні відносини. Ураховано, що кожен із визначених суб'єктів забезпечення правопорядку на місцевому рівні має одну чи декілька профільних функцій, однак залучений до всіх етапів встановлення взаємопов'язаних цілей та розроблення програми правоохоронної (правозастосовної та правозахисної) діяльності.

Обґрунтовано механізми взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів в умовах упровадження програмно-цільового підходу: 1) організаційний (узгодженість дій із реалізації державної політики у сфері забезпечення правопорядку); 2) представницький (органи публічної влади та правоохоронні органи представляють перед суспільством інтереси місцевих громад); 3) ресурсний (розподіл ресурсів, адекватний цілям і завданням забезпечення правопорядку на місцевому рівні); 4) інформаційний (інформування громадськості про діяльність у сфері охорони та захисту прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку); 5) інституційний (створення спільних інституцій із вироблення узгоджених дій у сфері забезпечення правопорядку). Надано рекомендації щодо запровадження означеної моделі на практиці.

6. Визначено критерії результативної взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів на місцевому рівні на основі програмно-цільового підходу, що передбачають забезпечення у їх діяльності: 1) єдності системи принципів, відповідно до яких людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями й визначають зміст і спрямованість діяльності означених органів; 2) спільності цілей, алгоритмічності схем їх реалізації; 3) взаємодоповнюваності важелів і засобів управлінського впливу у розв'язанні нагальних проблем правопорядку на місцевому рівні; 4) узгодженості ресурсного забезпечення реалізації цілей і програмних завдань із забезпечення правопорядку на місцевому рівні. На їх підставі визначено формулу, яка дає змогу виявити Індекс результативності взаємодії ($I_{вз}$) місцевих органів публічної влади й правоохоронних органів (поліції) та рівень цієї взаємодії – низький, середній, високий. Емпіричним шляхом визначено доцільність формування середнього/або високого рівня взаємодії суб'єктів забезпечення правопорядку на місцевому рівні.

7. Надано пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення механізмів взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні, а саме:

1) усунути наявні протиріччя, неузгодженості й прогалини в чинних законах та інших нормативно-правових актах із питань взаємодії органів публічної влади та

правоохоронних органів на місцевому рівні, зокрема до статті 25 пп. 2, 3, 9, 11, 15, 18-¹ Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» (1997, редакція – 01.05.2019) та статті 38, пп. 1, 2, статті 43 пп. 1, 3 «Про місцеві державні адміністрації» (1999, редакція від 20.10.2019), сутність яких полягає у розширенні ролі органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в забезпеченні правопорядку;

2) внести уточнення (форми, методи, інструментарій тощо) до статті 5 Закону України «Про Національну поліцію» (2015) «Взаємодія поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування», єдиний пункт якої лише декларує те, що поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами правопорядку та іншими органами державної влади, а також органами місцевого самоврядування відповідно до закону та інших нормативно-правових актів; до статті 11 «Взаємодія з населенням на засадах партнерства», посиливши наголос на врахуванні специфіки регіону та проблем територіальних громад у їх у правовому захисті, залученні громади до аналізу й оцінки роботи поліції; до статті 15 «Територіальні органи поліції», усунувши прогалину щодо унормування роботи регіонального органу поліції;

3) удосконалити механізми залучення інститутів громадянського суспільства до процесів прийняття управлінських рішень, здійснення контролю за роботою місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів у сфері забезпечення правопорядку, охорони й захисту прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку.

Зазначені висновки та пропозиції є теоретичним підґрунтям для практичної реалізації механізмів взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на основі впровадження програмно-цільового підходу і подальших досліджень у галузі публічного управління та адміністрування.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, у яких опубліковано основні результати дисертації:

1. Бобрицький А.Л. Організаційно-правове забезпечення протидії корупційним проявам в органах публічної влади України. *Державне будівництво*, Харків: Вид-во Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (ХарPI НАДУ), Випуск 1, 2018. С. 1–11. URL: http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2018-1/doc/2/2_9.pdf

2. Бобрицький А.Л. Вітчизняний і зарубіжний досвід взаємодії правоохоронних структур з органами місцевого самоврядування: управлінський аспект. *Збірник наукових праць Донецького державного університету управління*, Том XIX, Серія: «Державне управління». Випуск 305 «Сучасні проблеми державного управління». Маріуполь, 2018. С. 174–183.

3. Бобрицький А.Л. Місце органів внутрішніх справ (міліції, поліції) України у системі органів публічної влади». *Економіка і держава*. Серія: «Державне управління». Київ: Вид-во: ІПК ДСЗУ, 2018, № 8. С. 24–29.

4. Бобрицький А.Л. Теоретичні засади формування системи правоохоронної діяльності органів публічної влади на місцевому рівні. *Економіка і держава*. Серія:

«Державне управління». Київ, Вид-во: ІПК ДСЗУ, 2019, № 1(9). С. 8–11.

5. Бобрицький А. Л. Програмно-цільовий підхід до формування системи правової діяльності органів публічної влади в регіонах України. *Економіка і держава*. Серія: «Державне управління». Київ, Вид-во: ІПК ДСЗУ, 2019, № 2(10). С. 13–17.

6. Бобрицький А. Л. Напрями формування правоохоронної політики на районному рівні. *Економіка і держава*. Серія: «Державне управління». Київ, Вид-во: ІПК ДСЗУ, 2019, № 3(11). С. 10–14.

Статті у зарубіжних журналах

7. Bobrytskyi, A. L. Regional aspects of cooperation of bodies of public authority and law-enforcement establishment: program-oriented and goal-oriented approach. *Virtus*. Серія: «Державне управління та право». Монреаль, Канада, Вид-во: СРМ «ASF», 2019, № 31. С. 240–243.

Наукові праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

8. Бобрицький А.Л. Взаємодія правоохоронних органів з місцевою владою: постановка проблеми. *Зб. матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. «Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку»* (4–5 жовтня 2018 року), Маріуполь, Україна, Вид-во ДДУУ. С. 185–187.

9. Бобрицький А.Л. Громадські ради як форма взаємодії з правоохоронними органами, *Зб. матер. IX Міжнар. наук.-практ. конф. «Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення»* (20 жовтня 2018 року), Дніпро, Україна: Вид-во Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, с. 33-36.

10. Бобрицький А.Л. Особливості управління органами внутрішніх справ України на сучасному етапі їх реформування, *Зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнародною участю «Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід»* (26 жовтня 2018 року), Одеса, Україна, Вид-во Національної академії державного управління при Президентові України. С. 413–415.

11. Бобрицький А.Л. Участь органів місцевого самоврядування у забезпеченні правопорядку на теренах територіальної громади, *Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Форум прямої демократії»* (04 грудня 2018 року), Київ, Україна, Вид-во ІПК ДСЗУ, 2018. С. 16.

12. Бобрицький А.Л., Трудова міграція і злочинність, Матеріали засідання у форматі *Круглого столу «Трудова міграція в епоху глобалізації: виклики для України»* (12 грудня 2018 року), Київ, Україна, Вид-во ІПК ДСЗУ, 2018. С. 76–77.

13. Vorona P.V., Bobrytskyi A. L. Law enforcement activity of the local governmental authorities: managerial aspects. *Materials of the XV International science and practical conference «Science Without Borders – 2019»*. Mart 30 – April 7, 2019. Volume «Public administration» (Modern control technology), Sheffield, Great Britain, Science and Education Ltd. P. 21–24. (Особистий внесок: в обґрунтуванні делегованих повноважень щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян, які покладено на органи місцевого самоврядування).

14. Bobrytskyi A. L. Specifics of Management of Internal Affairs Bodies (police, police) of Ukraine: the historical and legal aspect. *Materials of the XV International science and practical conference «Efektivni nastroje moderich ved – 2019»*. April 22-30, 2019. Publishing House «Education and Science» s.r.o. (t. Praha, Czech Republic). P. 68–72.

АНОТАЦІЯ

Бобрицький А.Л. Механізми взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні: програмно-цільовий підхід. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління. – Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України, Київ, 2019.

У роботі визначено та обґрунтовано теоретичні засади формування системи взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) на місцевому рівні через визначення мети; ключових пріоритетів; провідного підходу (програмно-цільового) до їх реалізації й забезпечення результату (охорони й захисту прав, свобод та інтересів суб'єктів права). Розроблено модель взаємодії місцевих органів публічної влади та правоохоронних органів (територіальних органів поліції) на основі програмно-цільового підходу, осердя якої становить тристороння співпраця суб'єктів правоохоронної діяльності (органи державної влади, органи місцевого самоврядування, правоохоронні органи), кожен із учасників якої має одну чи кілька профільних функцій, однак залучений до всіх етапів визначення взаємопов'язаних цілей (забезпечення на місцевому рівні ефективної реалізації державної політики у сфері правопорядку шляхом налагодження дієвої співпраці органів публічної влади та правоохоронних органів (поліції) у зазначеній сфері) та розробки програми правоохоронної (правозастосовної та правозахисної) діяльності; обґрунтовано механізми взаємодії (організаційний, представницький, ресурсний, інформаційний, інституційний).

Ключові слова: механізми взаємодії; органи публічної влади; поліція; правоохоронні органи; програмно-цільовий підхід; правопорядок, територіальні органи поліції.

ANNOTATION

Bobrytsky, A. L. Collaborative mechanisms for public authorities and law enforcement agencies (the police) at the local level: a program-based and goal-oriented approach. – Manuscript.

The dissertation to seek the degree of Candidate of Sciences in Public Administration, speciality reference 25.00.02 – Mechanisms of Public Administration. – Institute of Training Personnel for the State Employment Service of Ukraine, Kyiv, 2019.

This research, for the first time, employed a comprehensive scientific analysis to scientifically and theoretically substantiate the mechanisms of cooperation between public authorities and law enforcement agencies (the police) at the local level with use of a program-based and goal-oriented approach. The study was based on the specifics of

implementation of the Comprehensive Programs of Prevention of Offenses for 2016-2020, approved by local state administrations and local governments.

It is novel for the paper that there were identified and substantiated the theoretical foundations of forming a system of cooperation of public authorities and law enforcement agencies (the police) at the local level by defining the purpose, basic principles, key priorities, the system of monitoring and evaluating the results of cooperation in a specific area, leading (the program-based and goal-oriented approach) approach to the implementation and result achievement; there was designed the model of cooperation of public authorities and law enforcement agencies (the territorial police bodies) which is based on the program-based and goal-oriented approach and whose core is a tripartite cooperation between law enforcement entities (public authorities, local self-government bodies, law enforcement agencies), whose participants perform one or more profile functions, but are involved in all stages of setting interconnected goals (ensuring at the local level the effective implementation of state policy in the field of law enforcement through the establishment of effective cooperation between public authorities and law enforcement agencies (the police) in the specified field) and the development of a law enforcement program-based activities; there were substantiated the collaborative mechanisms of local public authorities and law enforcement agencies in terms of the program-based and goal-oriented approach: 1) organizational (consistency of actions on implementation of the state policy in the field of law enforcement); 2) representative (public authorities and law enforcement agencies promote the interests of local communities in a society); 3) resource-acting (allocation of resources, adequate to the goals and objectives of law enforcement at the local level); 4) information (informing the public about activities in the field of protection and protection of human rights and freedoms, combating crime, ensuring public safety and order); 5) institutional (setting up joint institutions for elaborating concerted actions in the field of law enforcement); there were made suggestions on putting this model into practice; there was amended the definition of the concept of «cooperation between public authorities and law enforcement agencies (the police) at the local level» (system of interdependent actions of local governmental institutions of politically organized society (local executive bodies and local self-government bodies) and the territorial police bodies for the purpose of security, maintenance of public order, combating crime, protecting human rights and freedoms, as well as the interests of society and the state); scientific and methodological approaches to regulatory support of mechanisms of cooperation between public authorities and law enforcement agencies (the police) at the local level; set of criteria for effective cooperation between public authorities and law enforcement agencies (the police) at the local level; public administration mechanisms have been further developed in terms of democracy and the effectiveness of administrative decision-making at the local level of law enforcement; forms of subject-to-subject relations amongst local executive bodies, local self-government bodies and law enforcement agencies (the territorial police bodies).

The practical value of the obtained results is that the basic theoretical propositions, conclusions and recommendations made in this dissertation research are to positively influence the further development of the theory and practice of public administration for solving problems and achievement of the set goals for ensuring law and order at the local level; they will serve as the theoretical basis for cooperation of public authorities and law

enforcement agencies (the police) in different regions of Ukraine, taking into account the specifics of their goals and objectives of the enforcement, as well as developing educational programs for training, retraining and advanced training of civil servants and the staff from the executive authorities and local governments.

Keywords: collaborative mechanisms; public authorities; the police; law enforcement agencies; program-based and goal-oriented approach; law and order; territorial police bodies.

ZUSAMMENFASSUNG

Andrey Bobritsky. Mechanismen der Interaktion zwischen Behörden und Strafverfolgungsbehörden (Polizei) auf lokaler Ebene: ein programmatischer Ansatz.
– Über die Rechte des Manuskripts.

Diplomarbeit für einen Kandidaten für ein naturwissenschaftliches Studium der öffentlichen Verwaltung, Fachgebiet 25.00.02 – Mechanismen der öffentlichen Verwaltung. – Ausbildungsinstitut der staatlichen Arbeitsverwaltung der Ukraine, Kiew, 2019.

Das Papier definiert und begründet theoretische Grundlagen für die Bildung eines Systems der Interaktion zwischen Behörden und Strafverfolgungsbehörden (Polizei) auf lokaler Ebene, indem der Zweck definiert wird. Hauptprioritäten; führender (programmorientierter) Ansatz für deren Umsetzung und Sicherstellung des Ergebnisses (Schutz und Schutz der Rechte, Freiheiten und Interessen juristischer Personen). Auf der Grundlage eines programmatischen und zielgerichteten Ansatzes wurde ein Modell für die Interaktion zwischen lokalen Behörden und Strafverfolgungsbehörden (territoriale Polizeibehörden) entwickelt, dessen Kern die dreigliedrige Zusammenarbeit von Strafverfolgungsbehörden (staatliche Behörden, Kommunalverwaltungen, Strafverfolgungsbehörden) ist, an denen jeweils Teilnehmer beteiligt sind eine oder mehrere Profildfunktionen, die in alle Phasen der Festlegung miteinander verbundener Ziele eingebunden sind (Gewährleistung der wirksamen Umsetzung der öffentlichen Ordnung auf dem Gebiet des Rechts auf lokaler Ebene) Anordnung durch Einrichtung einer wirksamen Zusammenarbeit zwischen Behörden und Strafverfolgungsbehörden (Polizei) auf dem angegebenen Gebiet und Entwicklung eines Programms für Strafverfolgungsmaßnahmen (Strafverfolgung und Menschenrechte); Mechanismen der Interaktion (organisatorisch, repräsentativ, Ressource, Information, institutionell) werden begründet.

Schlüsselwörter: Interaktionsmechanismen; öffentliche Behörden; die Polizei; Strafverfolgungsbehörden; Targeting-Ansatz; Recht und Ordnung, territoriale Polizeieinheiten.

Підписано до друку 27.12.2019
Формат 148x210 мм. Обл.-вид. арк. 1,41.
Наклад 100 прим.
Свідоцтво серії ДК № 1805 від 25.05.2004
Віддруковано з оригінал-макета в Інституті підготовки кадрів державної
служби зайнятості України
03038, м. Київ, вул. Нововокзальна, 17, тел. (044) 536 -14-85